

Халқ сўзи

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

www.xs.uz

E-mail: Info@xs.uz

2018 йил 3 май, № 89 (7047)

Пайшана

Ўзбекистон –
келажаги
буюк
давлат

Сайтимизга ўтиш учун QR-кодини
телефоннинг орқали сканер сонгинг.

ИСТИҚБОЛЛИ ЛОЙИҲАЛАР АҲОЛИ БАНДЛИГИНИ ТАЪМИНЛАШ ВА ЮРТ ФАРОВОНИЛИГИГА ХИЗМАТ ҚИЛАДИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев жойларда амалга оширилаётган бунёдкорлик ишлари, ислоҳотлар жараёни, йирик лойиҳалар билан танишиш ва халқ билан мулоқот қилиш мақсадида 2 май куни Наманган вилоятига ташриф буюрди.

Наманган вилояти мамлакатимиз нинг иқтисодий салоҳияти юори, бой тарих ва маданиятга эга ҳудудларидан бирордид. Кейнинг йилларда вилоят иктиомий-иктисодий ҳёти тубдан янгилиниб, шаҳар ва қишлоқлар қиёғаси кун сайн ўзғарби борнома, аҳоли турмуш фаровонлиги юксалмоқда.

Давлатимиз раҳбари дастлаб Чуст туманидаги "Барзак мева саноат сервіс" масъулияти чекланган жамиятни фаолияти билан танинди.

Бугунги кунда мамлакатимизда қишлоқ ҳўжалиги маҳсулотлари, хусусан, мева-сабзавот этишишири, кайта ишлаш ва экспорт қилишга ўйнаптирган лойиҳаларни амалга оширишга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Президентимизнинг 2018 йил 29 мартағи "Ўзбекистон Республикасида мева-сабзавотчиликни жадал ривожлантиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ғи Фармони экспортбор мева-сабзавот маҳсулотлари этишириш хажмини кўпайтириш, умуман, ушбу соҳани ривожлантиришда мухим омил бўлиб хизмат килмоқда.

Мазкур масъулияти чекланган жамият 2015 йилда фаолиятини ёнгок, майиз ва ковул экспортидан бошлаган. Жамият тасаруфидаги экин майдонларида галла, кунгабоқар, ловия, картошка, маккажӯҳори, иссиконхонада помидор парваришланмоқда. 17 сотиҳи участкада қишлоқ ҳўжалиги маҳсулотлари таҳрибадан ўтказилаёт. 32 кишининг бандлиги таъминланган. Мавсум пайтида ишчилар сони 800 нафардан ошиди.

Лойиҳа доирасида 160 гектар майдонда сархиси ёнгок кучатлари ўтқазилмоқда. Унинг умумий қиймати 9,6 миллиард сўм бўлиб, йилига ўртача 4 минг 600 тонна ёнгок этиширилади. Ёнгоқлар тўлиқ хосида кирса, бир йилда 40,2 миллиард сўмлик маҳсулот олиш мумкин, унинг 70 фузи экспорт килинади.

Шу ернинг ўзида 2018-2019 йилларда балиқчилик, паррандачилик, чорвачилик, пиллачиликни йўлга кўйиш, томорқачиликни янада ривож-

лантириш, иссиконхона лимон этишириш, тутзорлар ташкил этиш, оғир ҳудудлардаги майдонларнинг сув таъминотини яхшилаш, пахтадан бўшаган ерларга турил экинларни яхшилаш, пахтадан сотишига кўмаклаш бўйича мутасаддиллар топшириклар берди. Хорижий технологияларни олиб келиш учун маблаг ажратиш, экспортни кенгайтириш учун корхоналарга халқаро маком бериш зарурлигини таъкидлайди.

Давлатимиз раҳбари тадбиркорларни кўпайтириш, балиқчилик бўйича мутахассислар тайёрлаш, картошка уруғиллигини ривожлантириш бўйича мутасаддилларга топшириклар берди.

Аҳоли бандлигини таъминлаш, экспортбор маҳсулотларни яхшилаш, зоналарни ўтказида оширилайтган лойиҳалар таддими таҳоми таъкидлайди.

Саноат зонасининг ҳудуди салқам ўн гектарни ташкил этади. Бу ерда енгил саноат, озиқ-овқат, тибий техника, полиграфия, полиграфиян пакетлар ва плёнкалар, энергия тежаккидиган лампалар ишлаб қишишга таъкидлайди.

Саноат зонасининг ҳудуди салқам ўн гектарни ташкил этади. Бу ерда енгил саноат, озиқ-овқат, тибий техника, полиграфия, полиграфиян пакетлар ва плёнкалар, энергия тежаккидиган лампалар ишлаб қишишга таъкидлайди.

Саноат зонасининг ҳудуди салқам ўн гектарни ташкил этади. Бу ерда енгил саноат, озиқ-овқат, тибий техника, полиграфия, полиграфиян пакетлар ва плёнкалар, энергия тежаккидиган лампалар ишлаб қишишга таъкидлайди.

Саноат зонасининг ҳудуди салқам ўн гектарни ташкил этади. Бу ерда енгил саноат, озиқ-овқат, тибий техника, полиграфия, полиграфиян пакетлар ва плёнкалар, энергия тежаккидиган лампалар ишлаб қишишга таъкидлайди.

Саноат зонасининг ҳудуди салқам ўн гектарни ташкил этади. Бу ерда енгил саноат, озиқ-овқат, тибий техника, полиграфия, полиграфиян пакетлар ва плёнкалар, энергия тежаккидиган лампалар ишлаб қишишга таъкидлайди.

Саноат зонасининг ҳудуди салқам ўн гектарни ташкил этади. Бу ерда енгил саноат, озиқ-овқат, тибий техника, полиграфия, полиграфиян пакетлар ва плёнкалар, энергия тежаккидиган лампалар ишлаб қишишга таъкидлайди.

Саноат зонасининг ҳудуди салқам ўн гектарни ташкил этади. Бу ерда енгил саноат, озиқ-овқат, тибий техника, полиграфия, полиграфиян пакетлар ва плёнкалар, энергия тежаккидиган лампалар ишлаб қишишга таъкидлайди.

Саноат зонасининг ҳудуди салқам ўн гектарни ташкил этади. Бу ерда енгил саноат, озиқ-овқат, тибий техника, полиграфия, полиграфиян пакетлар ва плёнкалар, энергия тежаккидиган лампалар ишлаб қишишга таъкидлайди.

Саноат зонасининг ҳудуди салқам ўн гектарни ташкил этади. Бу ерда енгил саноат, озиқ-овқат, тибий техника, полиграфия, полиграфиян пакетлар ва плёнкалар, энергия тежаккидиган лампалар ишлаб қишишга таъкидлайди.

Саноат зонасининг ҳудуди салқам ўн гектарни ташкил этади. Бу ерда енгил саноат, озиқ-овқат, тибий техника, полиграфия, полиграфиян пакетлар ва плёнкалар, энергия тежаккидиган лампалар ишлаб қишишга таъкидлайди.

Саноат зонасининг ҳудуди салқам ўн гектарни ташкил этади. Бу ерда енгил саноат, озиқ-овқат, тибий техника, полиграфия, полиграфиян пакетлар ва плёнкалар, энергия тежаккидиган лампалар ишлаб қишишга таъкидлайди.

Саноат зонасининг ҳудуди салқам ўн гектарни ташкил этади. Бу ерда енгил саноат, озиқ-овқат, тибий техника, полиграфия, полиграфиян пакетлар ва плёнкалар, энергия тежаккидиган лампалар ишлаб қишишга таъкидлайди.

Саноат зонасининг ҳудуди салқам ўн гектарни ташкил этади. Бу ерда енгил саноат, озиқ-овқат, тибий техника, полиграфия, полиграфиян пакетлар ва плёнкалар, энергия тежаккидиган лампалар ишлаб қишишга таъкидлайди.

Саноат зонасининг ҳудуди салқам ўн гектарни ташкил этади. Бу ерда енгил саноат, озиқ-овқат, тибий техника, полиграфия, полиграфиян пакетлар ва плёнкалар, энергия тежаккидиган лампалар ишлаб қишишга таъкидлайди.

Саноат зонасининг ҳудуди салқам ўн гектарни ташкил этади. Бу ерда енгил саноат, озиқ-овқат, тибий техника, полиграфия, полиграфиян пакетлар ва плёнкалар, энергия тежаккидиган лампалар ишлаб қишишга таъкидлайди.

Саноат зонасининг ҳудуди салқам ўн гектарни ташкил этади. Бу ерда енгил саноат, озиқ-овқат, тибий техника, полиграфия, полиграфиян пакетлар ва плёнкалар, энергия тежаккидиган лампалар ишлаб қишишга таъкидлайди.

Саноат зонасининг ҳудуди салқам ўн гектарни ташкил этади. Бу ерда енгил саноат, озиқ-овқат, тибий техника, полиграфия, полиграфиян пакетлар ва плёнкалар, энергия тежаккидиган лампалар ишлаб қишишга таъкидлайди.

Саноат зонасининг ҳудуди салқам ўн гектарни ташкил этади. Бу ерда енгил саноат, озиқ-овқат, тибий техника, полиграфия, полиграфиян пакетлар ва плёнкалар, энергия тежаккидиган лампалар ишлаб қишишга таъкидлайди.

Саноат зонасининг ҳудуди салқам ўн гектарни ташкил этади. Бу ерда енгил саноат, озиқ-овқат, тибий техника, полиграфия, полиграфиян пакетлар ва плёнкалар, энергия тежаккидиган лампалар ишлаб қишишга таъкидлайди.

Саноат зонасининг ҳудуди салқам ўн гектарни ташкил этади. Бу ерда енгил саноат, озиқ-овқат, тибий техника, полиграфия, полиграфиян пакетлар ва плёнкалар, энергия тежаккидиган лампалар ишлаб қишишга таъкидлайди.

Саноат зонасининг ҳудуди салқам ўн гектарни ташкил этади. Бу ерда енгил саноат, озиқ-овқат, тибий техника, полиграфия, полиграфиян пакетлар ва плёнкалар, энергия тежаккидиган лампалар ишлаб қишишга таъкидлайди.

Саноат зонасининг ҳудуди салқам ўн гектарни ташкил этади. Бу ерда енгил саноат, озиқ-овқат, тибий техника, полиграфия, полиграфиян пакетлар ва плёнкалар, энергия тежаккидиган лампалар ишлаб қишишга таъкидлайди.

Саноат зонасининг ҳудуди салқам ўн гектарни ташкил этади. Бу ерда енгил саноат, озиқ-овқат, тибий техника, полиграфия, полиграфиян пакетлар ва плёнкалар, энергия тежаккидиган лампалар ишлаб қишишга таъкидлайди.

Саноат зонасининг ҳудуди салқам ўн гектарни ташкил этади. Бу ерда енгил саноат, озиқ-овқат, тибий техника, полиграфия, полиграфиян пакетлар ва плёнкалар, энергия тежаккидиган лампалар ишлаб қишишга таъкидлайди.

Саноат зонасининг ҳудуди салқам ўн гектарни ташкил этади. Бу ерда енгил саноат, озиқ-овқат, тибий техника, полиграфия, полиграфиян пакетлар ва плёнкалар, энергия тежаккидиган лампалар ишлаб қишишга таъкидлайди.

Саноат зонасининг ҳудуди салқам ўн гектарни ташкил этади. Бу ерда енгил саноат, озиқ-овқат, тибий техника, полиграфия, полиграфиян пакетлар ва плёнкалар, энергия тежаккидиган лампалар ишлаб қишишга таъкидлайди.

Саноат зонасининг ҳудуди салқам ўн гектарни ташкил этади. Бу ерда енгил саноат, озиқ-овқат, тибий техника, полиграфия, полиграфиян пакетлар ва плёнкалар, энергия тежаккидиган лампалар ишлаб қишишга таъкидлайди.

Саноат зонасининг ҳудуди салқам ўн гектарни ташкил этади. Бу ерда енгил саноат, озиқ-овқат, тибий техника, полиграфия, полиграфиян пакетлар ва плёнкалар, энергия тежаккидиган лампалар ишлаб қишишга таъкидлайди.

Саноат зонасининг ҳудуди салқам ўн гектарни ташкил этади. Бу ерда енгил саноат, озиқ-овқат, тибий техника, полиграфия, полиграфиян пакетлар ва плёнкалар, энергия тежаккидиган лампалар ишлаб қишишга таъкидлайди.

Саноат зонасининг ҳудуди салқам ўн гектарни ташкил этади. Бу ерда енгил саноат, озиқ-овқат, тибий техника, полиграфия, полиграфиян пакетлар ва плёнкалар, энергия тежаккидиган лампалар ишлаб қишишга таъкидлайди.

Саноат зонасининг ҳудуди салқам ўн гектарни ташкил этади. Бу ерда енгил саноат, озиқ-овқат, тибий техника, полиграфия, полиграфиян пакетлар ва плёнкалар, энергия тежаккидиган лампалар ишлаб қишишга таъкидлайди.

Саноат зонасининг ҳудуди салқам ўн гектарни ташкил этади. Бу ерда енгил саноат, озиқ-овқат, тибий техника, полиграфия, полиграфиян пакетлар ва плёнкалар, энергия тежаккидиган лампалар ишлаб қишишга таъкидлайди.

Саноат зонасининг ҳудуди салқам ўн гектарни ташкил этади. Бу ерда енгил саноат, озиқ-овқат, тибий техника, полиграфия, полиграфиян пакетлар ва плёнкалар, энергия тежаккидиган лампалар ишлаб қишишга таъкидлайди.

Саноат зонасининг ҳудуди салқам ўн гектарни ташкил этади. Бу ерда енгил саноат, озиқ-овқат, тибий техника, полиграфия, полиграфиян пакетлар ва плёнкалар, энергия тежаккидиган лампалар ишлаб қишишга таъкидлайди.

Саноат зонасининг ҳудуди салқам ўн гектарни ташкил этади. Бу ерда енгил саноат, озиқ-овқат, тибий техника, полиграфия, полиграфиян пакетлар ва плёнкалар, энергия тежаккидиган лампалар ишлаб қишишга таъкидлайди.

Саноат зонасининг ҳудуди салқам ўн гектарни ташкил этади. Бу ерда енгил саноат, озиқ-овқат, тибий техника, полиграфия, полиграфиян пакетлар ва плёнкалар, энергия тежаккидиган лампалар ишлаб қишишга таъкидлайди.

Саноат зонасининг ҳудуди салқам ўн гектарни ташкил этади. Бу ерда енгил саноат, озиқ-овқат, тибий техника, полиграфия, полиграф

Юксак марралар йўлида изчил ҳамкорлик

◀ (Давоми. Бошланиши 1-бетда).

Бугунги кунда хаҳон сиёсатида парламентлар ўтасидаги алоқалар тобора юксалиб борәтганини ёътиборга олсан, мазкур меморандум тарихи аҳамиятга эга, десак, або мубобала бўлмайди. Зоро, Узбекистон ва Туркия парламентлари ўтасидаги ўзаро мулоқотни жонлантириш иккала мамлакатнинг ҳамкорлик алоқаларини и юкори босқичага олиб чиқишга, хусусан, Президентимизнинг ўтган йилги ташрифи давомидаги савдо-иктисодий, иммий-техникаий, инвестицияйи ҳамда техно-

логик, маданий-гуманитар, транспорт-коммуникация ва башқа соҳаларда эришилган келишувларни ҳаётга тўлиқ жорий этишига хизматли килиши, шубҳасиз.

Туркия Республикаси Президенти Режеп Тайип Эрдўғоннинг мамлакатимизга давлат ташрифи ҳамда Олий Мажлисличи чиқиши билан, депутатларда катта таассурут колдири. Туркия раҳблари ўз нутқида Узбекистондан Шавкат Миризёев ўзбеклигига амалга оширилаётган кенг кўламли ислоҳотлар ҳозирданоқ ўзининг ижобий натижаларини берётастанини эътироф этди. «Инсон манфаатларини кўзлаб олиб бори-

лаётган ушбу ислоҳотларнинг бош мақсади — ҳалқ фаровонлигини оширишидир», деб алоҳида таъкидлари Туркия Президенти. У, айниқса, Узбекистоннинг Марказий Осиёдаги қўншилари билан илик муносабатларни ўрнатганидан мамнун эканлигини изкор этди. Шунингдек, ўз нутқида Эркин Вохидов, Абдулхамид Сулаймон ўғли Чўлпон каби улуг адибийларимиз шеърларидан намуналар келтиргани унинг ўзбек халқига бўлган юксак хурматининг ёрқин ифодасидир.

Шу билан бирга, Режеп Тайип Эрдўғон Узбекистоннинг мустакил тараққиёт йўлини кўллаб-

куватлаган ҳолда, савдо, иктисодий, инфраструктуриларни, энергетика, кишлек ҳўжалиги ва башка соҳаларда биргаликдаги қўшмалойиҳаларни амалга ошириш ҳамда ўзаро тобор айрбошлаш хаммини 5 миллиард доллрага етказилиб бўйича мулоҳаза ва тақлифларини билдири.

Туркия Президентининг мамлакатимизга ташрифи, шубҳасиз, тарихий аҳамиятга эга. Ташриф да вомидаги ўзаро алоқаларда фойдаланилмаган имкониятлар кўплиги, хусусан, ёркин иктисодий ҳамда кинин саноат зоналарида юкори кўшимча қийматни масхузлотлар ишлаб чиқарниши ташкил килиши,

туризм соҳасидаги ҳамкорликни жадаллаштириш, айниқса, Узбекистонда зиёрат туризмини ривоҷлантириш, ўзаро авиақатновларни кенгайтириша мухим вазифалар ишлари сурйиди.

Умуман айтганда, Узбекистон ва Туркия раҳбларининг ўзаро ташрифлари иккى давлат ўртасидаги алоқаларда янги саҳифа очди ҳамда ҳамкорликнинг истикбали ўналишларини биглилаб берди. Имзоланганд ҳужжатлар ва эришилган келишувлар ишончли муносабатларни юкори даражага олиб чиқиш билан бирга, кардosh халқлар дўстлигini янада мустаҳкамлашадига хизмат қилиши, шубҳасизидир.

**Кодир ЖЎРАЕВ,
Олий Мажлис Конуничилик
палатасининг
Халқаро ишлар ва
парламентларо олжалор
кўмитаси ёзаси.**

Хорижлик эксперталар:

**«ЎЗБЕКИСТОН
ФАОЛ ВА
ТАШАББУСКОР
ТАШКИ СИЁСАТ
ЮРИТМОҚДА»**

◀ (Давоми. Бошланиши 1-бетда).

Мутахассис мазкур учрашув Узбекистон Президенти Шавкат Миризёев ташаббуси билан ташкил қилиниб, у минтақа мамлакатлари томонидан кўллаб-куватланганини таъкидлайди. Март ойининг ўзида Тощентада Афғонистон бўйича юкори даражадаги ўрик халқлар конференция ўтказиди.

— Яқинда Туркменистон Президенти Гурбангули Бердимұхамедов Узбекистонга давлат ташрифи билан келди, — дейди А. Уваров. — Умуман, ўзбек диломатиясининг тасири Марказий Осиёдан ташқарида ҳам «тарқомлакда» ва республиканинг халқлар обўръетиборо ортишига хизмат килаётir.

Тожикистонлик сиёсатшунсо Ҳурсанд Ҳуррамов-нинг таъқидлаши, Узбекистоннинг қўшини давлатлар билан алоқаларидаги тараққиёт, ёнг аввало, ушбу мамлакатлар фуқаролари учун мумхим аҳамиятга эгадир.

Зоро, давлатларо муносабатлар яхшиланишининг натижаси ўларо, чегаралар очимлоқда, виза тартиби осонлашиб, савдо-сотик учун тўсиклар бартараф этилаётir. Бу халқларимизни бир-бириниң кўпроқ бориб кўришга имон бериб, товарлар ва хизматларнинг ўзаро ҳархатати жадаллашишига хизмат килади.

**Анвар МИРЗАЕВ
(«Халқ сўзи»)
тайдирлоди.**

Ер участкаларидан фойдаланиш самарадорлиги назорат қилинади

Юртимизда барча соҳада бўлганни каби қишлоқ ҳўжалигини замонавий тамойиллар асосида ташкил этиш, унинг самарадори ишланишини таъминлашади. Президентимиз томонидан 2018 йил 26 апрела имзоланган «Фермер, дехқон ҳўжаликлари ва томорка ер эгалари фаолиятини такомиллаштириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар түгрисида» ги карори ҳам ана шу максадга йўналтирилган.

Сенатор мушоҳадаси

Мамлакатимиз ахолисининг асосий қисми қишлоқларда яшами, меҳнат фаолияти ҳам қишлоқ ҳўжалиги билан боғлиқлиги инобатга олинса, мазкур ҳўжжат ўз вақтида қабул қилингани ён бўлади. Бугунги кунда фермер ҳўжаликлари қишлоқ ахолиси бандлигини таъминлашади ҳамда фаровон ҳаёт кечириши, кишлопарни обод масканларга айлантиришида мухим ўрин эгалла моядда.

Фермер ҳўжалигинин жамиятда етакчи кучга айланаб бориши, ўз навбатида, фермер ҳўжалини ташкил этишининг ҳўжалик асосларини белgilovchi норматив-ҳўжалик ҳўжатларни таъсизлаштиришади. Соҳадат ислоҳотлар туфайли қишлоқ ҳўжалиги масхузлотларининг 99 физийдан ортига фермер ва дехқон ҳўжалик-

гояларни татбиқ этиш борасида кўзланган мақсадга эришиш осон кечмаяти. Мавъумотларга кўра, ахоли иктиёрида 480 минг гектардан ортига томорка экин майдонларидан фойдаланади самарадорлиги кониқларни эмас. Баъзи тумандарда ер эгалари ушбу майдонлардан узоқ йиллар фойдаланмай, каровсиз холда қолдирган, аммо уларга нисбатан етакчи ҳамда даражада таъсир чора-ларни кўрилмаган.

Фермерлар ҳамда дехқонларимиз орасида ўз вазифаларни факат қишлоқ ҳўжалиги маҳсулотларини ички бозор учунгина етишишидан иборат, деб уйлаидигандар анчагина. Ваҳолонки, бугун қишлоқ ҳўжалиги иктисолидётимизнинг етакчи бўғинларидан бири. Бу соҳани замонада талаблари асосида ривожлан-

2018 йил 1 июлдан бошлаб

барча фермер ва дехқон ҳўжаликлари аъзолиги мажбурий

Ўзбекистон
Фермер, дехқон
ҳўжаликлари ва
томорқа ер
эгалари
кенгаси

аъзолик бадали
харид нархидан 0,8%

томорқа ер эгалари
аъзолиги иктиёрий
аъзолик бадали
харид нархидан 0,5%

пахта хом ашёси ҳамда
донли экинлар етишишига
иҳтиносидан

башқа фермер
ҳўжаликлари учун
башқа фермер
ҳўжаликлари учун

ларни замонавий иш
услублари ҳамда хориж техногенларини жорий қилиши, шунингдек, ўсимликлар карантини давлатга кўсалтилган 15 та асосий тушунчаларни ифодаловчи дефинитив нормаларни 5 таси кискартирилган. Умуман, лойиҳадаги 20 дан ортига маддайларни кунунлики техникини таъсизлаштиришади. Алоқаларни ташкил этишига ишларни беради.

Конун лойиҳаси мухокамалари давом этмоқда.

3. АШУРОВА.

Бу каби муммомларни ҳал қилиш, фермерлик харқатига янги илгор

тириб, давлат газнасига тушадиган даромад саломоги кўпайтирилмаса, ҳалқ фаровонлиги юрт равнақини таъминлашадиган.

Шу сабабли ҳам Президентимизнинг ўтган йил 9 октябрдаги Фармонида чорвачлилар, паррандадилар, баликлилар, мева-сабзавотчилик, асаларичилик ва қишлоқ ҳўжалигининг бошча мумхим ўналишларини янада ривожлантириш, фермер ҳўжаликларини бўшакларни таъминлашада мустаҳкамада.

Хулоса ўрнида айтши мумкини, давлатимиз раҳбларининг мазкур карори ижроси Узбекистонда фермерлик, дехқонлик ҳўжаликлари ҳамда томорка ер эгаларига қишлоқ ҳўжалиги маҳсулотларини етиширишга ва сотишига маддий ресурслар, жумладан, уруплар, кўянатлар, техника ҳамда бошқа воситаларни иштакибди.

Бернида ўнда ҳамма кўмаклашади.

Хулоса ўрнида айтши мумкини, давлатимиз раҳбларидан таъсизлашадиган қишлоқларни таъминлашадиган.

Шу таъсизлашадиган қишлоқларни таъминлашадиган ҳама мурасимларни таъминлашадиган.

Шу таъсизлашадиган қишлоқларни таъминлашадиган ҳама мурасимларни таъминлашадиган.

Максаду ВАРИСОВА,

Ўзбекистон Республикаси
Олий Мажлис Сенати ёзаси.

Максаду ВАРИСОВА,

Президентимиз яқинда Сирдарё вилояти фаоллари йиғилишида пахтчилик масаласига тұхталиб, “Бўлса-бўлмаса пахта экавериш, уни арzon нархда хом ашё сифатида сотиш — иқтисодиётни тушунмаслик.

Энди пахтани фақат рентабеллиги бор жойларда экамиз”, дей алоҳида таъкидлади.

Пахта майдонлари 215 минг гектар қисқартирилди. Нега?

Фермерларга зарар келтирадиган, хосилдорлиги паст ерларга юқори даромадли ва экспортбоп экинлар экилади.

Иқтисодиётни тушунмасликнинг яянчли оқибати

Кишлоқ ҳужалиги вазирилгидан маълум кишиларина, охирги уч йилда пахта экиладиган майдонлар карийб 215 минг гектар қисқартирилган агар соҳани диверсификациялаша улкан кадам бўйди. Бутун боши тумандарда эса умуми чигит экилмаётгани, таъбир жоиз бўлса, тармоқда чинакам янгиланишлар даври кечатгандан далолат.

Дарҳаққат, айни пайтда Китоб, Асака, Ургут, Булунгур, Жомбай, Зангигота, Бустонлик, Қиброй, Паркентингари 30 дан зиёд тумандар пахта етиширишдан халос этилган. Табиана, иқлими мева-сабзавотчилик учун жуда мөб бузум мазкур худдуларда узум, мева-сабзавот, полиз ва картошка етиширилиб, ички бозор сервитами немалтмал билан тўлдирилалади, катта кисми эса экспортга чиқарилмокда.

Бир пайтлар шафкатсизларча кесиб ташланган неча юз минг гектарлар кўркам ва сархосил боф-ролгар, салким оромбахши ёнгоккорлару бодомзорлар қўята тикиланалар. Шудорлаб ташланган сабзавот-полиз пайкалларига ернинг жонини сугуриб оладиган эмас, балки дармон бўладиган, кувват багишлайдиган экинлар экилаётти. Оддий ҳаёт ҳакиқати шуки, озиқ-овкат хавфисизларни таъминлаш дунё афкор оммасининг бирламчи ташвиши айланган айни шароитда ўзбекистоннинг ширин-шакар, мева-сабзавотлар пахта хом ашесидан кўра купрок ғойда келиради.

Шу хакда мулоҳаза килганда, давлатимиз раҳбарининг күйинакли билан қайта-қайта мурожаат килаётган масала — пахта майдонларини кисқартириш борасидаги ислоҳотлар мазмун-мояхитини англашадек бўласан, киши.

Президентимиз яқинда Сирдарё вилояти фаоллари йиғилишида ушбу мавзуга яна тұхталиб, жумладан, шундай деди: “Бўлса-бўлмаса пахта экавериш, уни арzon нархда хом ашё сифатида сотиш — иқтисодиётни тушунмаслик. Энди пахтани фақат рентабеллиги бор жойларда экамиз”.

Давлатимиз раҳбарининг мазкур ташвиридан сунг биргани Сирдарё вилоятида пахта майдонлари 20 минг гектар қисқартирилганини алоҳида қайд этиш зарур. Ушбу жойга худуд учун янги, айни пайтда ўт даромадли хисобланган зироат турлари жойлаштирилалар. Шу жумладан, 2 минг 494 гектара тарз, кунгабор, кунжут, соя каби мойли экинлар, 3 минг 232 гектара чичик қалампир, салат барғи, барбок, қараси сингари сабзатолор, 5,3 минг гектарга нұхат, моя, лопия каби дуккакилар, 1,7 минг гектарга дарвор үсимиликлар экилаётти. Бундан ташкири, салким 1,5 минг гектарда айнор, 118 гектар интенсив бор, 1,9 минг гектарда токзор барпо килинмоқда. Колган кисмидан эса картошка, полиз, озука ва башка экинлар парваришини белгиланган. Бу эса ахоли дастурхонини ноз-немалтмал билан тўлдирилган барборида, худуд экспорт салоҳитини оширишда айни муддоидир.

— Бугун даглал тизизимда, ижтимоий, маънавий ҳаётимизда, иқтисодиётда инклибий үзгаришлар кетаяти, — дейди Ўзбекистон Қархонами, “АЗИМ ШОФИРКОН ЮЛДУЗИ” фермер ҳужалиги раҳбари Азим Латипов. — Шулар катоңда кишлоқ ҳужалиги улкан ислоҳотлардага ўз тутмокда. Унумдорлиги паст ерларга чигит экилаётти. Чунки бу на формерга, давлатаға фойда келиради. Түрган-бйтгани зарар. Даладашти жойларга ёнғоқ эк, бодом, писта ўстир, томорканга бўш жой қолмасин, жоиз бўлмаса, қалампир эк,

Давраларда жаҳон иқтисодиёти, олис-яқин давлатлардаги буғунги ахвол ҳақида ўзаро баҳс-мунозара кетса, биз, албатта, ҳалқимиз пахтакор эканлигидан ғуруранамиз. “Оқ олтин” етиширишу унинг экспорти бўйича олдининг сафарлардагимизни айтиб мақтанишига одатланганимиз.

Чиндан ҳам, ҳалқимиз миришкор. Дехқончиликнинг ҳадисини олган. Буғуни сўрасангиз, энг катта майдонларда гўз ўстириган ҳам, рекорд даражада ҳосил йўқсан ҳам ўзимиз. Бирок ундан қандай наф кўрдик? Кўплемдан то кузаккача даладан бери келмаган дехкон, уни битталаб йигиб-териб олган кишлоқ ахли, бирламиқ қайта ишлаган саноатга қанча даромад олди?

Онги, ҳеч қанча. Пахта геометрияни тус берилган вактлар ортда қолиб, унга стратегик хом ашё деган нисбат бегоналашган истиқлол йилларида ушбу тармокнинг фойда-зийенини амалда хис қилдик. Муҳими, ислоҳотларнинг янги босқичида агар соҳа фақатини пахтачиликдан иборат эмаслигини чукурек айлангасиз.

Ҳозирги бозор иқтисодиёти шароити ишга бўлган талабни, масалага муносабатни тамомилади ўзгартирди-да. Тафаккур ўйғонди. Бинобарин, бундай эврилишлардан агар соҳа ҳам четда қолаётгани йўқ. У тубдан модернизация килиниб, энин ерлари макбулаштирилалади. Натижада асл дехқончилик маданияти қайта тиклананяятни.

Буни пахта майдонлари йил сайин қисқартирилиб, уларнинг ўрнига озиқ-овқат ва озукабол экинлар жойлаштирилалётгани, янги боф-ролгар барпо этилаётгани мисолида яхқол кўриш мумкин. Зоро, буғуни шиддатли ислоҳотла кўяётган талаб шу: ташки бозордага қайса маҳсулотта талаб юқори даромад олди. Даромад кўр. Рўзгоринг барака кўрсин. Мехнатингдан давлат ҳам мағнафат топсин.

Дейлияпти. Бунинг учун зарур шароит ҳам яратилмоқда. Дехқончиликдаги ушбу ҳаёт ислолотлар кишлоқ ҳужалиги равнанида туб бурилиш ясади, албатта.

Зарарида ишлаш — вақтини, накдини бехуда совуриш демак

Пахтанинг ўзи енгил иши оғир. Дехқончилик айланда, сертлашсан экин. Суғин далада котган пахтакор фермерларини фикрига, бу йилгидек об-ҳаҷо шароитида чигитни ернинг намига ундириш нечоғни машаккатли кечётганд бўлса, бавзида ёғингарчилик муллигидан урги чириб кетганин ҳам кўз кузатилган. Айрим пайтлардаги энди қўшукшоқ кўрсатган нюхонларни дўй ва жара ер билан яқон килгани, оқибатда қайта меҳнат, катта жаҳарат билан тақорр ургу ҳаддига келишиб кўлса, фойда тутул, килинган ҳаёт ҳам бор гап.

Пахтачиликнинг машаккатли мекнатни ҳалқимиз яхши билади. Аввалига у ягана, сўнг кетмона ҷониб қилинади, беѓона ўтлар юлиниди, ер катқало бўлса, тағин юматшатиди, хуллас, гўз катор орасига техника киргунига қадар агротехника таддирлари кўлда бажарилади.

Энди ўзингиз ўйланг, шунчак тур тўйкан дехон галивир сувдан кўтаришган пайдада кўкука тикилиб кўлса, фойда тутул, килинган ҳаёт ҳам бор гап.

Пахтачиликнинг машаккатли мекнатни ҳалқимиз яхши билади. Аввалига у ягана, сўнг кетмона ҷониб қилинади, беѓона ўтлар юлиниди, ер катқало бўлса, тағин юматшатиди, хуллас, гўз катор орасига техника киргунига қадар агротехника таддирлари кўлда бажарилади.

Энди ўзингиз ўйланг, шунчак тур тўйкан дехон галивир сувдан кўтаришган пайдада кўкука тикилиб кўлса, фойда тутул, килинган ҳаёт ҳам бор гап.

Пахтачиликнинг машаккатли мекнатни ҳалқимиз яхши билади. Аввалига у ягана, сўнг кетмона ҷониб қилинади, беѓона ўтлар юлиниди, ер катқало бўлса, тағин юматшатиди, хуллас, гўз катор орасига техника киргунига қадар агротехника таддирлари кўлда бажарилади.

Энди ўзингиз ўйланг, шунчак тур тўйкан дехон галивир сувдан кўтаришган пайдада кўкука тикилиб кўлса, фойда тутул, килинган ҳаёт ҳам бор гап.

Пахтачиликнинг машаккатли мекнатни ҳалқимиз яхши билади. Аввалига у ягана, сўнг кетмона ҷониб қилинади, беѓона ўтлар юлиниди, ер катқало бўлса, тағин юматшатиди, хуллас, гўз катор орасига техника киргунига қадар агротехника таддирлари кўлда бажарилади.

Энди ўзингиз ўйланг, шунчак тур тўйкан дехон галивир сувдан кўтаришган пайдада кўкука тикилиб кўлса, фойда тутул, килинган ҳаёт ҳам бор гап.

Пахтачиликнинг машаккатли мекнатни ҳалқимиз яхши билади. Аввалига у ягана, сўнг кетмона ҷониб қилинади, беѓона ўтлар юлиниди, ер катқало бўлса, тағин юматшатиди, хуллас, гўз катор орасига техника киргунига қадар агротехника таддирлари кўлда бажарилади.

Энди ўзингиз ўйланг, шунчак тур тўйкан дехон галивир сувдан кўтаришган пайдада кўкука тикилиб кўлса, фойда тутул, килинган ҳаёт ҳам бор гап.

Пахтачиликнинг машаккатли мекнатни ҳалқимиз яхши билади. Аввалига у ягана, сўнг кетмона ҷониб қилинади, беѓона ўтлар юлиниди, ер катқало бўлса, тағин юматшатиди, хуллас, гўз катор орасига техника киргунига қадар агротехника таддирлари кўлда бажарилади.

Энди ўзингиз ўйланг, шунчак тур тўйкан дехон галивир сувдан кўтаришган пайдада кўкука тикилиб кўлса, фойда тутул, килинган ҳаёт ҳам бор гап.

Пахтачиликнинг машаккатли мекнатни ҳалқимиз яхши билади. Аввалига у ягана, сўнг кетмона ҷониб қилинади, беѓона ўтлар юлиниди, ер катқало бўлса, тағин юматшатиди, хуллас, гўз катор орасига техника киргунига қадар агротехника таддирлари кўлда бажарилади.

Энди ўзингиз ўйланг, шунчак тур тўйкан дехон галивир сувдан кўтаришган пайдада кўкука тикилиб кўлса, фойда тутул, килинган ҳаёт ҳам бор гап.

Пахтачиликнинг машаккатли мекнатни ҳалқимиз яхши билади. Аввалига у ягана, сўнг кетмона ҷониб қилинади, беѓона ўтлар юлиниди, ер катқало бўлса, тағин юматшатиди, хуллас, гўз катор орасига техника киргунига қадар агротехника таддирлари кўлда бажарилади.

Энди ўзингиз ўйланг, шунчак тур тўйкан дехон галивир сувдан кўтаришган пайдада кўкука тикилиб кўлса, фойда тутул, килинган ҳаёт ҳам бор гап.

Пахтачиликнинг машаккатли мекнатни ҳалқимиз яхши билади. Аввалига у ягана, сўнг кетмона ҷониб қилинади, беѓона ўтлар юлиниди, ер катқало бўлса, тағин юматшатиди, хуллас, гўз катор орасига техника киргунига қадар агротехника таддирлари кўлда бажарилади.

Энди ўзингиз ўйланг, шунчак тур тўйкан дехон галивир сувдан кўтаришган пайдада кўкука тикилиб кўлса, фойда тутул, килинган ҳаёт ҳам бор гап.

Пахтачиликнинг машаккатли мекнатни ҳалқимиз яхши билади. Аввалига у ягана, сўнг кетмона ҷониб қилинади, беѓона ўтлар юлиниди, ер катқало бўлса, тағин юматшатиди, хуллас, гўз катор орасига техника киргунига қадар агротехника таддирлари кўлда бажарилади.

Энди ўзингиз ўйланг, шунчак тур тўйкан дехон галивир сувдан кўтаришган пайдада кўкука тикилиб кўлса, фойда тутул, килинган ҳаёт ҳам бор гап.

Пахтачиликнинг машаккатли мекнатни ҳалқимиз яхши билади. Аввалига у ягана, сўнг кетмона ҷониб қилинади, беѓона ўтлар юлиниди, ер катқало бўлса, тағин юматшатиди, хуллас, гўз катор орасига техника киргунига қадар агротехника таддирлари кўлда бажарилади.

Энди ўзингиз ўйланг, шунчак тур тўйкан дехон галивир сувдан кўтаришган пайдада кўкука тикилиб кўлса, фойда тутул, килинган ҳаёт ҳам бор гап.

Пахтачиликнинг машаккатли мекнатни ҳалқимиз яхши билади. Аввалига у ягана, сўнг кетмона ҷониб қилинади, беѓона ўтлар юлиниди, ер катқало бўлса, тағин юматшатиди, хуллас, гўз катор орасига техника киргунига қадар агротехника таддирлари кўлда бажарилади.

Энди ўзингиз ўйланг, шунчак тур тўйкан дехон галивир сувдан кўтаришган пайдада кўкука тикилиб кўлса, фойда тутул, килинган ҳаёт ҳам бор гап.

Пахтачиликнинг машаккатли мекнатни ҳалқимиз яхши билади. Аввалига у ягана, сўнг кетмона ҷониб қилинади, беѓона ўтлар юлиниди, ер катқало бўлса, тағин юматшатиди, хуллас, гўз катор орасига техника киргунига қадар агротехника таддирлари кўлда бажарилади.

Энди ўзингиз ўйланг, шунчак тур тўйкан дехон галивир сувдан кўтаришган пайдада кўкука тикилиб кўлса, фойда тутул, килинган ҳаёт ҳам бор гап.

Пахтачиликнинг машаккатли м

